

“OLIMA AYOLLAR – MILLAT KELAJAGINING POYDEVORIDIR”

Gaziyeva N.Sh

Angren shahar, Angren universiteti katta o'qituvchisi,

Ortiqboyeva D.T

MT yo'nalishi talabasi

Annotatsiya: Olima ayollarning ilm-fan, madaniyat va jamiyat taraqqiyotiga qo'shgan hissasini ta'kidlaydi. Ayollar ilmiy va ma'rifiy sohalarda faol ishtirok etish orqali nafaqat o'zlarini, balki butun millatni kelajakda rivojlantirishga hissa qo'shadilar. Bu fikrni ifodalashda, olima ayollarning ilm-fan, pedagogika, san'at va boshqa sohalarda erishgan yutuqlari millatning poydevorini tashkil etishi va yosh avlodga ta'sir o'tkazishi keltirilgan. Olima ayollar jamiyatda tenglik va barqarorlikni ta'minlashda, shuningdek, ilmiy yangiliklar va ijtimoiy rivojlanish jarayonlarida asosiy o'rin tutadi. Ayollarning ilm-fan va ta'limga oid ishtiroki millatning kelajagini shakllantirishda muhim omil hisoblanadi.

Kalit so'zlar: Ayollar, fan, ilm, madaniyat, ta'lim va tarbiya, jamiyat, rivojlantirish, olima ayollar, millat kelajagi, poydevor, kelajak.

Аннотация: Ученые подчеркивает вклад женщин в развитие науки, культуры и общества. Женщины вносят свой вклад в будущее развитие не только себя, но и всей нации, активно участвуя в научной и образовательной сферах. Выражая эту точку зрения, ученые указывают на то, что достижения женщин в науке, педагогике, искусстве и других областях составляют основу нации и влияют на молодое поколение. Женщины-ученые играют ключевую роль в обеспечении равенства и стабильности в обществе, а также в процессах научных инноваций и социального развития. Участие женщин в науке и образовании является важным фактором в формировании будущего нации.

Ключевые слова: женщины, наука, культура, образование и воспитание, общество, развитие, женщины-ученые, будущее нации, фундамент, будущее.

Annotation: Olima highlights women's contributions to the advancement of science, culture and society. Women contribute to the future development of not only themselves, but the whole nation, through active participation in the scientific and educational spheres. In expressing this view, the achievements of the olima women in science, pedagogy, art and other fields form the foundation of the nation and influence the younger generation. Olima women are central in ensuring equality and stability in society, as well as in scientific innovations and social development processes. Women's participation in science and education is an important factor in shaping the future of the nation.

Keywords: women, science, culture, education and upbringing, Society, Development, noble women, the future of the nation, the foundation, the future.

Ayol — oila va jamiyat ustuni, hayotimizning fayzi va ko'rki. Ayollar bilan hayotimiz go'zal va mazmunli, xonadonlarimiz obod va nurafshondir. Xotin-qizlari e'zozlangan, qadrlangan yurtning esa buguni va ertasi farovondir.

Chunki ayol mehnati bilan jamiyat to'laqonli rivojlanadi, taraqqiy etadi. ayol o'zini baxtli his qilsa, jamiyat baxtli bo'ladi, oilada ma'naviy muhit barqarorligi ta'minlanadi.

Buyuk ma'rifatparvar Abdulla Avloniy "Qizlar bilim olishga hammadan ko'proq intilishi lozim.

Zero, bu bilimlar bilan ular kelajak avlodni tarbiyalaydilar", deb bejizga aytmagan.

Ma'rifatli ayol jamiyatning taraqqiyot yo'lini belgilab beradi. Chunki aynan u bolalarni tarbiyalaydi va ongi, dunyoqarashi, bilim darajasini shakllantiradi. Qiz bola oliy ma'lumotli bo'lsa, yuksak bilim va salohiyat egasiga aylansa, buni kelgusida farzandlariga ham singdiradi. Har tomonlama barkamol avlodni voyaga yetkazish masalasiga mas'uliyat bilan yondashadi.

Chunki ayolga tabiatan avlodlar zanjirini davom ettirish va millatning qadrini ko'taradigan farzandlarni tarbiyalashdek ulug' vazifa yuklangan. Jamiyatimizda xotin-qizlarning ilm-fan sirlarini puxta egallashi, o'z qobiliyati va imkoniyatini jamiyat taraqqiyoti uchun yo'naltirishi yangi O'zbekiston kelajagi yo'lida ijtimoiy faollik garovidir. Olima ayollar jamiyatiga har yili 50 milliard so'm ajratiladi. Zamonaviy kasb-hunarlarini egallash, o'qimishli, jamiyatda o'z o'rniga ega bo'lish shu tariqa umummilliy harakat darajasiga ko'tarilayotgani ayollarning baxtidir.

Har qanday jamiyatning rivojlanishida muhim ro'l kasb etadigan tarbiya masalasi oiladan shakllanadi. Oila esa o'z navbatida, undagi er-hotin, ota-ona bilan farzand o'rtasidagi munosabatlarning maskanidir. Shunday ekan bir – biriga bog'liq bo'lgan munosabatlar zamirida jamiyatni tashkil qiluvchi shaxs shakllanadi.

O'tgan davrlarga nazar tashlar ekanmiz, mamlakatimiz ilm-fani, ma'rifat va ma'naviyati rivojiga ulkan hissa qo'shgan olimlarning o'rni ham beqiyos ekanini ta'kidlash o'rinlidir. Jamiyatimizda xotin-qizlarning ilm-fan sirlarini puxta egallashi, o'z qobiliyati va imkoniyatini jamiyat taraqqiyoti uchun yo'naltirishi yangi O'zbekiston kelajagi yo'lida ijtimoiy faollik garovidir. Ayollar ta'limiga alohida e'tibor berilayotgani tufayli o'tgan yili oliy o'quv yurtlariga qabul qilingan talabalarning 60 foizini xotin-qizlar tashkil etdi. Bundan olti yil avval oliygohlarda 110 ming nafar qiz tahsil olgan bo'lsa, bugungi kunda ularning soni 400 ming nafarga yetdi yoki ulushi 2016-yildagi 38 foizdan ayni paytga kelib qariyb 50 foizga yetdi.

Zahmatkash olimlarning mashaqqatli va sharaflil mehnatini munosib rag'batlantirish, ular uchun har jihatdan qulay sharoit yaratilmoqda. Zamonaviy kasb-hunarlarini egallash, o'qimishli, jamiyatda o'z o'rniga ega bo'lish shu tariqa umummilliy harakat darajasiga ko'tarilayotgani ayollarning baxtidir. Shunday ekan, shukrona tuyg'usi bilan yashash va qizlarimizni o'qitishni kun tartibidagi birinchi masala sifatida belgilasak, yurtimiz rivojiga hissa qo'shgan bo'lamiz.

Ayolni ulug'lash, unga oila gulto'ji, kelajak avlod tarbiyachisi, millat davomchisi sifatida ehtirom ko'rsatish o'zbek xalqiga xosdir, xotin-qizlarni ijtimoiy faollashtirish, huquq va manfaatlarini ta'minlash, salomatligini mustahkamlash, intellektual salohiyatini ro'yobga chiqarish, tadbirkorlikka jalb qilish kabi ustuvor yo'nalishlardagi sa'y-harakatlar qamrovi tobora kengaymoqdaki, natijada ularning oilada ham, davlat va jamiyat hayotida ham nufuzi yuksalib bormoqda.

Zero, xotin-qizlarning erkaklar bilan teng huquqliligi, oilaning, onalik va bolalikning davlat tomonidan muhofaza qilinishi O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasida ham mustahkamlab qo'yilgan. Bugungi kunda o'zbek ayollarining nafaqat oila va farzandlar tarbiyasidagi o'rni, balki, mamlakatimiz taraqqiyotiga qo'shayotgan hissasi ham beqiyos. Bugun yurtimizda xotin-qizlarning haq-huquqlarini, qonuniy manfaatlarini ta'minlash qobiliyat va imkoniyatlarini ro'yobga chiqarish, bir so'z bilan aytganda opa singillarimizni jamiyatning teng huquqli, faol va bunyodkor a'zosiga aylantirish borasida keng ko'lamli ishlar amalga oshirilmoqda.

Buni to'laroq anglash uchun ayol tarixiga nazar tashlash kerak. Qadimgi davrlarda ayol oziq-ovqat mahsulotlarini ishlab chiqarishga tegmagan, uning vazifasi turmush o'rtog'ini uyda kutish, taom pishirish, uyni jihozlash, bolalarni tarbiyalash edi. Antik davrda, odamlarning ongi yanada rivojlandi, ko'plab mamlakatlarda ayollarga e'tibor, ularni qadrlash va tinglash yuzaga keldi.

Qadimgi Yunonistonda ayollarning oila va jamiyatdagi o'rni sof davlat topshirig'i edi. Ayolning vazifasi turmush o'rtog'iga nima qilish kerakligini va uni qanday qilib to'g'ri bajarishini aytib berish, unga rahbarlik qilish edi. O'sha paytda sevgi nikohlari bo'lmagan, barcha munosabatlar va oilalar siyosiy manfaatlariga muvofiq ravishda qurilgan. Farzandli bo'lish ham davlat tomonidan qo'yilgan vazifa edi. Agar ayol bolalay olmasa, demak, erkak uyiga boshqasini olib kelish huquqiga ega bo'lgan.

Albatta, erkak unga uylanmagan, uning rafiqasi bitta hisoblangan, ammo munosabatlar hamma oldida oshkor bo'lgan. Agar bunday odatiy ayollar bolalarni dunyoga keltirgan bo'lsa, unda ular to'laqonli merosxo'rga aylanishgan.

Sobiq ittifoq davrida oilaning xavfsizligi, bolalarni tarbiyalash va ularning kelajakdagi hayoti uchun aynan ayol javobgar edi.

Oilada nima bo'lishidan qat'i nazar ayol kishi javobgar bo'lgan.

Chunki fuqarolarining psixologiyasi shu tarzda qurilganki, barcha erkaklarning xatolari uchun ayol javobgar edi. Ajrashish yoki nikohsiz farzand ko'rish uning uchun uyat edi. Er va bola izlagan har bir narsa ayolning qadr-qimmatini deb hisoblangan, keyin u namunali fuqaro, yaxshi uy bekasiga aylangan. Bu davrdagi ijtimoiy hayot shundan dalolat beradiki, erkak Vatan manfaati uchun, ayol esa oila farovonligi uchun ishlagan. Erkak kishining yutuqlari ayolning oilaviy hayotda nimaga intilayotganiga bevosita bog'liq edi. Ayollar har doim moslashuvchan aql va ayyorlik bilan ajralib turganlar. Bugungi kunda psixologlar ayollarni quyidagi toifadagi ayollarga ajratdilar:

- rahbarlar;
- kariyeristlar;
- uy bekalari;
- mustaqil kasb egalari.

Yetakchi ayollar ko'p jihatdan erkaklarnikiga o'xshash xarakter xususiyatlariga egalar: ular maqsadga muvofiq o'z kuchlariga ishonishadi va hech kimning yordamiga umid qilmasdan o'zlari hamma narsaga erishadilar.

Rahbarlik xususiyati hamma ayollarga xos emas. Rahbarlik qobiliyatiga ega ayol nafaqat rahbarlik vazifasini balki o'ziga tegishli boshqa rollarni ham qiynalmasdan bajaradi.

O'zini anglash - bu har doim ish va martaba yutuqlarini birinchi o'ringa qo'yadigan kariyerist ayollarining asosiy maqsadi. Bunday natijalardan keyingina ular oila qurish va bolalarni rejalashtirish haqida o'ylashlari mumkin. Zamonaviy jamiyatdagi uy bekasi rolini tanlagan ayolning mavqei, qoida tariqasida, bugungi kunda eng yaxshi tomondan ko'rib chiqilmaydi. Albatta, ba'zi hollarda, ayol faqat o'choq saqlovchisi va turmush o'rtog'ining sodiq do'sti sifatida harakat qilishdan juda mamnun. Ammo ko'pincha bu tanlov turmush o'rtog'ining xarakteriga xos xudbinlik, egalik, rashk va boshqalar kabi xususiyatlarga bog'liq. Barkamol avlodni tarbiyalashda, avvalo, oila muhitini, oila ma'naviyatini yuksaltirish, ayollarga hurmat va e'tiborni yanada kuchaytirish bugungi kun talablaridan biridir.

Chunki kelajagimiz bo'lgan yosh ma'naviy barkamol avlod mana shu oilaviy muhitda, shu oiladagi tarbiya tufayli voyaga etadi.

Oilada masalan: qo'ni-qo'shnini ko'rolmaslik, fisqu fasod, ig'vo muhiti hukmron bo'lsa, hech shubhasiz, bolaning xotirasida tuzatib bo'lmaydigan og'ir asoratlar qoldirar ekan.

Umuman aytganda, oilaviy muhit va tarbiya tufayli bola yo mehribon va rahmdil, yoki xudbin va bag'ritosh bo'lib voyaga etishini O'zbekistonda yashayotgan har bir ota-onadek buyuk sharafiga ega bo'lgan insonlar to'g'ri anglab tushunib olmoqlari zarurdir.

Ular birinchi navbatda o'z oila muhitini yaxshilamog'i, uni muqaddas deb bilmog'i, bola tarbiyasida o'ta mas'uliyati kuchli ekanligini, shuningdek, ulkan mas'uliyatli vazifa orqali mustaqil

O'zbekistonning taraqqiyotiga, yuksalishiga o'z hissasini qo'shayotganligini his qilmog'i darkordir. Demakki, sog'lom oila muhitida tarbiyalangan har qanday farzanddan barkamol avlod etishib chiqishi shubhasizdir, buning uchun biz ayollar har tomonlama ijodkor va yangi inovatsion yangiliklarga ochiq bo'lib kelajak avlodlarga tarbiya berishda o'zimiz o'rnak bo'lishimiz kerak.

Qiz bolalar o'g'il bolalarga nisbatan hayotda erta rivojlanadi va hayotga bo'lgan qiziqishlari atrof muhitdagi yangiliklarni ham tez ilg'aydi.

Shuning uchun maktabgacha, maktab va oliygohlarda ham ko'proq yutuqlarga erishadi.

Bir ayol agar bitta kitob o'qisa albatta buning foydasini avvalo o'zida, keyin esa farzandlarida sezadi yaniyki bir ayolning ilmliligi atrofidagi bir qancha insonlarga ta'sir ko'rsatadi.

Hozirda Angren universitetida ham tashkil etilgan "Bir oyda bir kitob" loyihasi ko'plab yosh talabalarni ma'nan yetuk va salohiyatli qilib tarbiyalashda juda katta hissasini qo'shmoqda.